

Bibliografia

- Amin A., Thrift N., 1992, *Neo-Marshallian Nodes in Global Networks*. International Journal of Urban and Regional Research, 16(4): 571-587.
- Arak P., Ivanov A., Peleah M., Płoszaj A., Rakocy K., Wyszowski K., 2012, *Krajowy Raport o Rozwoju Społecznym. Polska 2012*. Rozwój regionalny i lokalny, Biuro Projektowe UNDP w Polsce, Warszawa.
- Arnold J., Bassanini A., Scarpetta S., 2011, *Solow or Lucas? Testing Speed of Convergence on a Panel of OECD Countries*. Research in Economics, 65(2): 110-123.
- Bacior S., Prus B., 2018, *Infrastructure Development and Its Influence on Agricultural Land and Regional Sustainable Development*. Ecological Informatics, 44 (2018), 82193.
- Bačławski K., Koczerga M., Zbierowski P., 2005, *Studium przedsiębiorczości w Polsce w 2004 r.* Raport GEM Polska, Fundacja Edukacyjna Bachalski, Poznań.
- Bański J., 1999, *Obszary problemowe w rolnictwie Polski*. Prace Geogr., 172, IGiPZ PAN, Warszawa.
- Bański J., 2007, *Geografia rolnictwa Polski*. PWE, Warszawa.
- Bański J., (red.), 2010, *Atlas Rolnictwa Polski*. IGiPZ PAN, Warszawa.
- Bański J., 2017, *Rozwój obszarów wiejskich*. PWE, Warszawa.
- Bański J., Degórski M., Komornicki T., Śleszyński P., 2018, *The Delimitation of Areas of Strategic Intervention in Poland; a Methodological Trial and Its Results*. Moravian Geographical Reports, 26, 2: 84-94.
- Baran A., 1982, *Demograficzne i społeczno-ekonomiczne przyszłe konsekwencje obecnej struktury ludności Polski według płci i wieku*. Studia Demograficzne, 4: 99-120.
- Barca F., 2009, *An Agenda for a Reformed Cohesion Policy*. A place-based approach to meeting European Union challenges and expectations Independent Report prepared at the request of Danuta Hübner, Commissioner for Regional Policy, [http://ec.europa.eu/regional_policy/archive/policy/future/barca_en.htm].
- Barro R. J., 1999, *Human Capital and Growth in Cross-country Regressions*. Swedish Economic Policy Review, 6(2): 237-277.

- Barro R. J., Sala-i-Martin X., 2004, *Economic Growth*. MIT Press, Cambridge.
- Bartkowski J., 2007, *Kapitał społeczny i jego oddziaływanie na rozwój w ujęciu socjologicznym*, [w:] *Kapitał ludzki i kapitał społeczny a rozwój regionalny*. Wyd. Naukowe Scholar: 54-97.
- Baucz A., Łotocka M., Żuber P. (red.), 2008, *Spójność terytorialna wyzwaniem polityki rozwoju Unii Europejskiej. Polski wkład w debatę*. MRR, Warszawa.
- Beer A., Lester L., 2015, *Institutional Thickness and Institutional Effectiveness: Developing Regional Indices for Policy and Practice in Australia*. *Regional Studies, Regional Science*, 2(1): 205-228.
- Benhabib J., Spiegel M., 1994, *The Role of Human Capital in Economic Development*. *Journal of Monetary Economics*, 34(2): 143-173.
- Beugelsdijk S., Van Schaik T., 2005, *Social Capital and Growth in European Regions: an Empirical Test*. *European Journal of Political Economy*, 21(2): 301-324.
- Borůvka K., 1926, *O jistém problému minimálním*. *Práce Moravské přírodovědecké společnosti*, III, 3: 37-58.
- Boschma R., 2014, *Towards an Evolutionary Perspective on Regional Resilience*. *Papers in Innovation Studies*, 14, [<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00343404.2014.959481?journalCode=cres20>].
- Bosworth B. P., Collins S. M., 2003, *The Empirics of Growth: An Update*. *Brookings Papers on Economic Activity*, 2: 113-206.
- Bourdieu P., 2006, *Le capital social. Notes provisoires*, [w:] *Le capital social*. *La Découverte*: 29-34, [<https://www.cairn.info/le-capital-social-9782707148049-page-29.html>].
- Brodzicki T., Umiński S., 2013, *International Trade Relations of Enterprises Established in Poland's Regions: Gravity Model Panel Estimation*. *Working Papers*, 1301, Instytut Rozwoju.
- Burkhard B., Kandziora M., Hou Y., Müller F., 2014, *Ecosystem Service Potentials, Flows and Demands – Concepts for Spatial Localisation*. *Indication and Quantification, Landscape Online*, 34: 1-32.
- Burt R. S., 1992, *Structural Holes: The Social Structure of Competition*. Harvard University Press, Cambridge.
- Capello R., 2007, *Regional Economics*. Routledge, London – New York.
- Caschili S., De Montis A., Trogu D., 2015, *Accessibility and Rurality Indicators for Regional Development*. *Computers, Environment and Urban Systems*, 49 (2015), 981114.
- Castells M., 2007, *Spoleczeństwo Sieci*. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa.
- Celińska-Janowicz D., Płoszaj A. (red.), 2015, *Rozwój lokalny w turbulentnym otoczeniu: mazowieckie samorzady wobec wyzwań adaptacyjności*. MGG Konferencjes. Warszawa: 180.
- Charron N., Dijkstra L., Lapuente V., 2014, *Regional Governance Matters: Quality of Government within European Union Member States*. *Regional Studies*, 48(1): 68-90.

- Chen D. H. C., Dahlman C. J., 2004, *Knowledge and Development: A Cross-Section Approach*. The World Bank, Policy Research Working Paper Series: 3366, [http://econ.worldbank.org/files/37702_wps3366.pdf].
- Chmielewska I., Dobroiczek G., Panuciak A., 2018, *Obywatele Ukrainy pracujący w Polsce – raport z badania*. Departament Statystyki NBP, Warszawa.
- Chomabrt de Lauwe P. H., 1952, *Paris et l'agglomération parisienne*. PUF, 2, Paris.
- Ciccone A., Papaioannou E., 2009, *Human Capital, the Structure of Production, and Growth*. The Review of Economics and Statistics, 91: 66-82.
- Cieślik A., Rokicki B., 2013, *Rola sieci transportowej w rozwoju polskich regionów: zastosowanie modelu potencjału ekonomicznego*. Acta Universitatis Nicolai Copernici, *Ekonomia XLIV*, nr 1 (2013) 1131127.
- Ciołek D., Brodzicki T., 2017b, *Territorial Capital and Polish Regional Development: a Neoclassical Approach*. [w:] *Territorial Cohesion: A Missing Link between Economic Growth and Welfare. Lessons from the Baltic Tiger*, J. Bradley, J. Zaucha (red.). University of Gdańsk, Institute for Development, Gdańsk: 147-168.
- Ciżkowicz P., Umiński S., 2011, *Analiza determinantów eksportu na poziomie województw*, [w:] *Uwarunkowania krajowej i międzynarodowej konkurencyjności województwa lubelskiego*, P. Ciżkowicz, P. Opala (red.). Wyd. Ernst & Young, Warszawa.
- Coleman J. S., 1988, *Social Capital in the Creation of Human Capital*. American Journal of Sociology, 94, S95-S120.
- Coleman J. S., 1990, *Foundations of Social Theory*. Harvard University Press, Cambridge MA.
- Cooke P., 1992, *Regional Innovation Systems: Competitive Regulation in the New Europe*. Geoforum, 23(3): 365-382.
- Corine Land Cover 2006*, Instytut Geodezji i Kartografii, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Europejska Agencja Środowiska.
- Costanza R., D'Arge R., de Groot R., Farber S., Grasso M., Hannon B., Limburg K., Naeem S., O'Neill R.V., Paruelo J., Raskin G. R., Sutton P., van den Belt M., 1997, *The Value of the World's Ecosystem Services and Natural Capital*. Nature, 387: 253-260.
- Crescenzi R., Rodriguez- Pose A., 2008, *Infrastructure Endowment and Investment as Determinants of Regional Growth in the European Union*. EIB Papers, t. 13, nr 2, 621101.
- Crespo Cuaresma J., Doppelhofer G., Feldkircher M., 2014, *The Determinants of Economic Growth in European Regions*. Regional Studies, 48(1): 44-67.
- Czapiewski K., Niewęgłowska G., Stolbova M., 2008, *Obszary o niekorzystnym gospodarowaniu w rolnictwie. Stan obecny i wnioski na przyszłość*, 95, Program Wieloletni 2005-2009, IERiGŻ PIB, Warszawa.
- Czapiński J., 2009, *Rodzaje wykluczenia społecznego*, [w:] *Diagnoza społeczna 2009*, J. Czapiński, T. Panek (red.). Warunki i jakość życia Polaków, Rada Monitoringu Społecznego, Warszawa.

- de Groot R. S., Fisher B., Christie M., Aronson J., Braat L., Gowdy J., Haines-Young R., Maltby E., Neuville A., Polasky S., Portela R., Ring I., 2010, *Integrating the Ecological and Economic Dimensions in Biodiversity and Ecosystem Service Valuation*, [w:] *The Economics of Ecosystems and Biodiversity*, P. Kumar (red.). Ecological and Economic Foundations, Earthscan, London and Washington: 1-40.
- Degórska B., 2004, *Spatial Conflicts between the Shaping of Open Spaces and the Socio-economic Development in the Metropolitan Area of Warsaw*, [w:] *New Aspects of Regional Transformation and the Urban-Rural Relationship*, A. Kovacs (red.). Centre for Regional Studies of Hungarian Academy of Sciences, Discussion Papers, 14: 11-19.
- Degórski M., 2007, *Environmental Conditions as a Driving Force of Regional Development in Poland*, [w:] *Regionality and/or Locality*, A. Kovacs (red.). Discussion Papers, Special Issue, Center for Regional Studies of Hungarian Academy of Sciences, Pecs: 67-80.
- Degórski M., 2010, *Wielofunkcyjność przestrzeni przyrodniczej szansą zwiększenia potencjału rozwoju regionów poprzez grawitację atraktorów i wzrost lepkości*, [w:] *Oblicza współczesnego kryzysu a polskie regiony*, Z. Strzelecki, P. Legutko-Kobus (red.). MRR, Warszawa: 280-287.
- Degórski M., 2015, *Polityka krajobrazowa Polski: wyzwania i szanse*. Problemy Ekologii Krajobrazu, 40: 13-26.
- Degórski M., Solon J., 2014, *Ecosystem Services as a Factor Strengthening Regional Development Trajectory*. *Ekonomia i Środowisko*, 51, 4: 48-57.
- Del Bo C., Florio M., Manzi G., 2010, *Infrastructure and Convergence: Growth Implications in a Spatial Framework*. *Transition Studies Review*, 17 (3): 475-493.
- Dembowska K., 1990, *Wsie obszarów depopulacji w oczach ich mieszkańców*, [w:] *Wyludnianie się wsi w Polsce Centralnej (na obszarze województwa piotrkowskiego)*, W. Michalski (red.). Biuletyn informacyjny, z. 2, IGiPZ PAN, Warszawa: 206-222.
- Dębowska K., Górski J., Kłosiewicz-Górecka U., Perło D., Szymańska A., Śleszyński P., Ważniewski P., Zybortowicz K., 2019, *Scenariusze rozwoju średnich miast*. Polski Instytut Ekonomiczny, Warszawa.
- Diagnoza obszarów problemowych w Polsce* (Załącznik: Portrety podobszarów), Raport, IGiPZ PAN i EUROREG UW, Warszawa, 2018.
- Dolińska A., Jończy R., Śleszyński P., 2020, *Migracje pomaturalne w województwie dolnośląskim wobec depopulacji regionu i wymogów zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego*. Uniwersytet Wrocławski, Wrocław.
- Drewello H., 2014, *Transport Policy and Regional Development: The Economic Impact of Regional Accessibility on Economic Sectors*, [w:] *Analytical Decision Making Methods for Evaluating Sustainable Transport in European Corridors* (ED. Lami I.M.). Springer.

- Duch-Krzystoszek D., 2009, *Praca płatna w życiu kobiet i mężczyzn*, [w:] *Przygotowanie do starości. Polacy wobec starzenia się*, P. Szukalski (red.). Instytut Spraw Publicznych, Warszawa: 93-114.
- Dupont R., Baxter T., Theodore L., 1998, *Environmental Management, Problems and Solutions*. Lewis Publishers, Boca Raton, Boston, London, New York, Washington DC.
- Dybowska J., 2013, *Przemiany demograficzne w regionie o nasilonej migracji zagranicznej na przykładzie województwa opolskiego*. Wyd. Uniwersytetu Opolskiego, Opole.
- Dziewoński K., 1962, *Procesy urbanizacyjne we współczesnej Polsce*. Przegląd Geograficzny, 34, 3: 459-508.
- Eberhardt P., 1989, *Regiony wyludniające się w Polsce*. Prace Geogr., 148, IGiPZ PAN, Warszawa.
- Eberhardt P., 2012, *Stopień trafności polskich prognoz demograficznych*. Czasopismo Geograficzne, t. 83, z. 1-2: 3-28.
- Ederveen S., de Groot H. L. F., Nahuis R., 2006, *Fertile Soil for Structural Funds? A Panel Data Analysis of the Conditional Effectiveness of European Cohesion Policy*. KYKLOS, 59(1): 17-42.
- Ekins P., 1992, *A Four-capital Model of Wealth Creation*. Real-life economics: Understanding wealth creation: 147-155.
- ESPON 1.1.3, 2005, Final Report, Enlargement of the European Union and the wider European Perspective as regards its Polycentric Spatial Structure, ESPON, Luxembourg, [www.espon.eu].
- ESPON 3.4.2, 2006, Territorial impacts of EU economic policies and location of economic activities, <http://www.espon.eu/>.
- ESPON Attreg Final Report, 2012, [www.espon.eu].
- Fogel P., 2012, *Wskaźniki oceny polityki i gospodarki przestrzennej w gminach*. Biuletyn KPZK PAN, z. 250, Warszawa.
- Fogel P., Kistowski M., 2005, *Kryteria pojemności przestrzennej dla potrzeb planowania przestrzennego w świetle Strategii dla środowiska miejskiego*. Człowiek i Środowisko, 29, 1-4: 51-68.
- Frątczak E., 1988, *Demograficzne, społeczne, ekonomiczne i zdrowotne aspekty procesu starzenia się ludności Polski*, [w:] *Raporty końcowe z badań w latach 1981-1985*. Cz. 2, C. Groblewska (red.). Raporty [syntetyczne] kierowników tematów, Monografie i opracowania, 278, Szkoła Główna Planowania i Statystyki, Warszawa: 440-452.
- Fukuyama F., 1995, *Trust: the Social Virtues and the Creation of Prosperity*. Free Press, New York.
- Furmańska-Maruszak A., 2014, *Przemiany demograficzne a aktywność zawodowa ludności w Polsce*, [w:] *Polityka społeczna wobec przemian demograficznych*, A. Rączaszek, W. Koczur (red.). Studia Ekonomiczne, 167, Wyd. UE w Katowicach, Katowice: 22-31.

- Gaczek W., Komorowski J. W., Romanowski R., Urbaniak M., 2011, *Potencjał gospodarczy aglomeracji poznańskiej*. Biblioteka Aglomeracji Poznańskiej, nr 11, Poznań.
- Gawlikowska-Hueckel K., 2014, *Światowy kryzys i jego skutki dla wymiany handlowej*, [w:] *Wrażliwość polskich regionów na wyzwania współczesnej gospodarki. Implikacje dla polityki rozwoju regionalnego*, T. Brodzicki, D. Ciołek, K. Gawlikowska-Hueckel, J. Szlachta, S. Umiński, J. Zaucha. Wolters Kluwer, Warszawa: 72-92.
- Gibas P., Heffner K., 2018, *Spoleczne i ekonomiczne koszty bezładu przestrzeni – osadnictwo obszarów wiejskich*. Studia KPZK PAN, t. CLXXXII, A. Kowalewski, T. Markowski, P. Śleszyński (red.). Warszawa: 163-195.
- Gołata E., 2013, *Spis ludności i prawda*. Studia Demograficzne, 1(161): 23-55.
- Gorzela G. (red.), 2009, *Geografia polskiego kryzysu. Kryzys peryferii czy peryferia kryzysu?* EUROREG, Warszawa: 43.
- Gorzela G., 2014, *Wykorzystanie środków Unii Europejskiej dla rozwoju kraju – wstępne analizy*. Studia Regionalne i Lokalne, 3(57): 5-25.
- Gorzela G., Płoszaj A., Smętkowski M., 2006, *Ocena strategii rozwoju regionu – wykorzystanie modelu czterech kapitałów*. Studia Regionalne i Lokalne, nr 3(25): 67-79.
- Gorzela G., Olejniczak K., Płoszaj A., Smętkowski M., 2008, *Applying the Four-capital Model to the Assessment of Regional Development in the Lubuskie Region of Poland*. Environmental Policy and Governance, 18(2): 110-122.
- Górski D., 1994, *Bonitacja klimatyczna dla rolnictwa*, [w:] *Atlas zasobów, walorów i zagrożeń środowiska geograficznego Polski*. IGiPZ PAN, Warszawa, tablica 10.
- Granovetter M., 1973, *The Strength of Weak Ties*. American Journal of Sociology, 78(6).
- GUS, 2014, *Prognoza ludności na lata 2014-2050*, GUS, Warszawa.
- GUS, 2017a, *Informacja o rozmiarach i kierunkach czasowej emigracji z Polski w latach 2004-2017*, Notatka informacyjna, GUS, Warszawa.
- GUS, 2017b, *Prognoza ludności gmin na lata 2017-2030* (opracowanie eksperymentalne), Departament Badań Demograficznych i Rynku Pracy, GUS, Warszawa.
- Hanushek E. A., Kimko D. D., 2000, *Schooling, Labor Force Quality, and the Growth of Nations*. American Economic Review, 90: 1184-1208.
- Hanushek E. A., Woessmann L., 2007, *The Role of School Improvement in Economic Development*. Program on Education Policy and Governance, Research Paper 07-01. Program on Education Policy and Governance.
- Harvey D., 1973, *Social Justice and the City*. London.
- Hauser C., Tappeiner G., Walde J., 2007, *The Learning Region: the Impact of Social Capital and Weak Ties on Innovation*. Regional Studies, 41(1): 75-88.
- Heckman J., 2011, *Invest in the Very Young*. Chicago, Ill: Ounce of Prevention Fund and the Irving B. Harris Graduate School of Public Policy Studies, University of Chicago.

- Heffner K., Solga B., 1999, *Praca w RFN i migracje polsko-niemieckie a rozwój regionalny Śląska Opolskiego*. Stowarzyszenie Instytut Śląski, Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Opole.
- Henry N., Pinch S., 2001, *Neo-Marshallian Nodes, Institutional Thickness, and Britain's 'Motor Sport Valley': Thick or Thin?* *Environment and Planning A*, 33(7): 1169-1183.
- Herbst M., 2015, *Regional Returns to Education in the Context of Interregional Migration*. *Studia Regionalne i Lokalne*, 1(59), [<https://doi.org/10.7366/1509499515901>].
- Hotłoś H., 2004, *Zasoby wodne Polski, zużycie i straty wody w miejskich sieciach wodociągowych*. Materiały konferencyjne 'Zaopatrzenie w wodę, jakość i ochrona wód', PZITS, II: 535-546.
- Hui A., 2008, *Many Homes for Tourism: Re-considering Spatializations of Home and Awal in Tourism Mobilities*. 'Tourist Studies', 8: 291-311.
- Izdebski W., Śleszyński P., Malinowski Z., Kursa M., 2018, *Analiza morfometryczna planów miejscowych w Polsce*. *Infrastruktura i Ekologia Terenów Wiejskich*, 2, 1: 331-347.
- Jonak Ł., 2007, *Analiza sieci społecznych i dynamika sieciowa*, [w:] *Modelowanie matematyczne i symulacje komputerowe w naukach społecznych – podręcznik dla studentów I roku*, A. Nowak, K. Winkowska-Nowak, A. Rychwalska (red.). Wyd. SWPS Academica, Warszawa.
- Jończy R., 2011, *Zagraniczne migracje zarobkowe z województwa opolskiego w latach 2008-2010 oraz ich wpływ na opolski rynek pracy i sferę fiskalną samorządów terytorialnych. Diagnoza i rekomendacje w kontekście rozwoju regionu*. Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego, Departament Polityki Regionalnej i Przestrzennej, Opole.
- Jończy R., 2014, *Problem nierejestrowanej emigracji definitywnej (emigracji zawieszonyj) w badaniu procesów społeczno-gospodarczych na obszarach wiejskich*. *Prace Naukowe UE*, 360: 11-18.
- Jończy R., Rokita-Poskart D., 2012, *Wpływ zagranicznych migracji zarobkowych na sytuację społeczno-demograficzną województwa opolskiego*. Obserwatorium Integracji Społecznej Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Opolu, Opole.
- Junius K., 1997, *Economies of Scale: A Survey of the Empirical Literature*. Kiel Working Paper, 813, Kiel Institute of World Economics, Department IV, SSRN, [<https://ssrn.com/abstract=8713>].
- Kajdanek K., 2012, *Suburbanizacja po polsku*. Nomos, Wrocław.
- Kamińska W., 2006, *Pozarolnicza indywidualna działalność gospodarcza w Polsce w latach 1988-2003*. *Prace Geograficzne*, 203, IGiPZ PAN, Warszawa.
- Karlqvist A., 1975, *Some Theoretical Aspects of Accessibility Based Location Models*, [w:] *Dynamic Allocation of Urban Space*, A. Karlqvist, L. Lundqvist, F. Snickars (red.). Health, Lexington, Massachusetts: 71-88.

- Kassenberg A., Rolewicz Cz., 1985, *Przestrzenna diagnoza ochrony środowiska w Polsce*. Studia KPZK PAN, t. LXXXIX, Warszawa.
- Kędelski M., 1990, *Fikcja demograficzna w Polsce i RFN (ze studiów nad migracjami zagranicznymi)*. Studia Demograficzne, 1: 21-55).
- Kistowski M., 2013, *Diagnoza szologiczna gmin Polski w I dekadzie XXI wieku*. Studia KPZK PAN, t. CXLVIII, Warszawa.
- Kistowski M., Śleszyński P., 2010, *Presja turystyczna na tle walorów krajobrazowych Polski*. Krajobraz a turystyka, Prace Komisji Krajobrazu Kulturowego, 14, Sosnowiec: 36-51.
- Komornicki T., 2009, *Assesment of Regional Economic Hazard Based on Export Statistics*, [w:] *Countries of Central and Eastern Europe versus Global Economic Crisis*, J. Kitowski (red.). Geopolitical Studies, t. 15, Uniwersytet Rzeszowski, IGiPZ PAN: 165-182.
- Komornicki T., 2012, *Odporność gospodarek lokalnych na globalne czynniki ekonomiczne*, [w:] *Problemy współpracy transgranicznej i kształtowania ponadkrajowych powiązań gospodarczych*. Rozprawy Naukowe Instytutu Geografii i Rozwoju Regionalnego Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław: 25-40.
- Komornicki T., Szejgiec-Kolenda B., 2017, *Przekształcenia przestrzennego rozmieszczenia obszarów koncentracji eksportu w Polsce*. Przegląd Geograficzny, 89, 2: 269-289.
- Komornicki T., Śleszyński P., Rosik P., Pomianowski W., wsp. Stępnia M., Siłka P., 2010, *Dostępność przestrzenna jako przesłanka kształtowania polskiej polityki transportowej*. Biuletyn KPZK PAN, z. 241, Warszawa.
- Komornicki T., Bański J., Śleszyński P., Rosik P., Świątek D., Czapiewski K., Bednarek-Szczepeńska M., Stępnia M., Mazur M., Wiśniewski R., Solon B., 2011, *Ocena wpływu inwestycji infrastruktury transportowej realizowanych w ramach polityki spójności na wzrost konkurencyjności regionów (w ramach ewaluacji ex post NPR 2004-2006)*. Narodowa Strategia Spójności, MRR, Warszawa.
- Komornicki T., Korcelli P., Siłka P., Śleszyński P., Świątek D., 2013, *Powiązania funkcjonalne pomiędzy polskimi metropoliami*. Wyd. Akademickie Sedno, Warszawa.
- Komornicki T., Zaucha J., Szejgiec B., Wiśniewski R., 2015, *Powiązania eksportowe gospodarki lokalnej w warunkach zmiennej koniunktury – analiza przestrzenna*. Prace Geograficzne, 250, IGiPZ PAN, Warszawa.
- Komornicki T., Bański J., Degórski M., Śleszyński P., 2017, *Obszary Wzrostu jako przedmiot strategicznej interwencji państwa*, [w:], *Jakość życia i spójność przestrzenna. Rozwój i dobrostan w kontekście lokalnym*, W. Okrasa (red.). Wyd. Naukowe Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa: 157-176.
- Komornicki T., Rosik P., Stępnia M., Śleszyński P., Goliszek P., Pomianowski W., Kowalczyk K., 2018, *Ewaluacja i monitoring zmian dostępności transportowej w Polsce z wykorzystaniem wskaźnika WMDT*. IGiPZ PAN, Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju, Warszawa.

- Kondracki J., Richling A., 1994, *Regiony fizycznogeograficzne [skala 1:1 500 000]. Atlas Rzeczypospolitej Polskiej, Główny Geodeta Kraju, plansza 53.3.*
- Korcelli P., 1997, *Alternatywne projekcje zmian demograficznych i migracji w aglomeracjach miejskich*, [w:] *Agglomeracje miejskie w procesie transformacji*, P. Korcelli (red.). Część 5, Zeszyty IGiPZ PAN, 45: 5-21.
- Korcelli P., Komornicki T., 2007, *Rola programu ESPON w ocenach potencjału rozwojowego Polski i jej pozycji w Unii Europejskiej*. Konferencja 'Działalność Polski w Programach ESPON i URBACT', MRR, Warszawa.
- Kostro K., 2005, *Kapitał społeczny w teorii ekonomicznej*. *Gospodarka narodowa*, (7-8), 1-28.
- Kowalczak P., 2001, *Hierarchia potrzeb obszarowych małej retencji w dorzeczu Warty*, Wyd. IMGW, Warszawa.
- Kowalewski A., Mordasewicz J., Osiatyński J., Regulski J., Stępień J., Śleszyński P., 2014, *Ekonomiczne straty i społeczne koszty niekontrolowanej urbanizacji w Polsce – wybrane fragmenty raportu*. *Samorząd Terytorialny*, 25, 4 (280): 5-21.
- Kowalewski A., Markowski T., Śleszyński P. (red.), 2018, *Studia nad chaosem przestrzennym*. T.1-3, *Studia KPZK PAN*, 182(1-3), Warszawa.
- Kozak M. W., 2009, *Turystyka i polityka turystyczna a rozwój: między starym a nowym paradygmatem*. Wyd. Naukowe Scholar, EUROREG, Warszawa.
- Krueger A. B., Lindahl M., 1999, *Education for Growth in Sweden and the World*. *Swedish Economic Policy Review*, 6(2): 289-339.
- Krugman P., Venables A. J., 1995, *Globalization and the Inequality of Nations*, *Quarterly Journal of Economics*, t. CX, is. 4.
- Kryńska E., 2010, *Wpływ zmian demograficznych na rynek pracy – aspekty gospodarcze*. *Biuletyn 55, Rządowa Rada Ludnościowa*, Warszawa: 29-37.
- Kryńska E., 2012, *Wdrażanie koncepcji elastyczności i bezpieczeństwa na rynku pracy w warunkach przemian demograficznych*, [w:] *Demograficzne uwarunkowania rozwoju gospodarczego*, A. Rączaszek. *Studia Ekonomiczne*, Wyd. UE w Katowicach, Katowice: 195-202.
- Kudlicki Ł., 2004, *Zagrożenie pustynnieniem w Polsce*. *Bezpieczeństwo Narodowe*, 1: 201-211.
- Kupiszewski M., 2002, *Modelowanie dynamiki przemian ludności w warunkach wzrostu znaczenia migracji międzynarodowych*. *Prace Geograficzne*, 181, IGiPZ PAN, Warszawa.
- Kurek S., 2008, *Typologia starzenia się ludności Polski w ujęciu przestrzennym*. Wyd. IGUP w Krakowie, Kraków.
- Kurek W. (red.), 2008, *Turystyka*. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa.
- Latocha L., 2013, *Wyludnione wsie w Sudetach. I co dalej?* *Przegląd Geograficzny*, 85, 3: 37-396.
- Lefebvre P., 1974, *La production de l'espace*. Anthropos, Paris.
- Lesage J. P., Fischer M. M., 2008, *Spatial Growth Regressions: Model Specification, Estimation and Interpretation*. *Spatial Economic Analysis*, 3(3): 275-304.

- Lijewski T., 1986, *Geografia Transportu Polski*. PWE, Warszawa.
- Lucas R. E., 1988, *On the Mechanics of Economic Development*. *Journal of Monetary Economics*, 22: 3-42.
- Maik W., 1976, *Analiza funkcjonalna sieci osadniczej podregionu kalisko-ostrowskiego*. Seria Geografia, 11, Wyd. UAM, Poznań.
- Mankiw N. G., Romer D., Weil D., 1992, *A Contribution to the Empirics of Economic Growth*. *Quarterly Journal of Economics*, 107(2): 407-437.
- Maparuru T. S., Mazumder T. N., 2017, *Transport Infrastructure, Economic Development and Urbanization in India (1990-2011): Is There Any Causal Relationship?* *Transportation Research, Part A*, 100, 319-336.
- Marzinotto B., 2012, *The Growth Effects of EU Cohesion Policy: a Meta-analysis*. Working paper, nr (2012)/14. Bruegel.
- Matuszkiewicz J. M., 2008, *Potencjalna roślinność naturalna Polski*. IGiPZ PAN, Warszawa, [<https://www.igipz.pan.pl/Roslinnosc-potencjalna-zgik.html>].
- Mazur S. (red.), 2015, *Współzarządzanie publiczne*. Wyd. Naukowe Scholar, Warszawa.
- McMahon W. W., 2004, *The Social and External Benefits of Education*, [w:] *International Handbook on the Economics of Education*, G. Johnes, J. Johnes (red.). Cheltenham, UK and Northampton, Edward Elgar Publishing, MA, USA.
- Meijers E., 2008, *Measuring Polycentricity and its Promises*. *European Planning Studies*, 16, 9: 1313-1323.
- Miazga M., 1990, *Wyludnianie się wsi lubelskiej. Uwarunkowania, następstwa, środki zaradcze*. Biuletyn informacyjny, z. 1, IGiPZ PAN, Warszawa.
- Myna A., 2003, *Problemy zaopatrzenia ludności w wodę i usuwania ścieków na obszarach wiejskich*. *Studia Obszarów Wiejskich*, 4: 67-77.
- Murphy A., 2006, *Enhancing Geography's Role in Public Debate*. *Annals of the Association of American Geographers*, 96, 1: 1-13.
- Nachlik E., 2008, *Gospodarka wodna w kontekście przestrzeni kraju – rekomendacje dla KPZK*, [w:] *Ekspertyzy do Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2008-2033*, K. Saganowski, M. Zagrzejewska-Fiedorowicz, P. Żuber (red.). T. IV, MRR, Warszawa: 95-152.
- Nelson R., Phelps E., 1966, *Investment in Humans, Technological Diffusion, and Economic Growth*. *American Economic Review, Papers and Proceedings*, 51(2): 69-75.
- OECD Rural Policy Review, Poland, 2018, OECD.
- Okólski M., 1997, *Statistics of Immigration in Poland. Conditions of Correctness, Assessment of the Current State, Proposals of New Solutions*. Working Papers, ISS, 6, ISS, UW, Warszawa.
- Okólski M., 2012, *Makrospoleczne i regionalne konsekwencje migracji z Polski*, [w:] *Spółczesność Śląska Opolskiego 1945-2011-2035. Aspekty społeczne, demograficzne i rynku pracy*. Rządowa Rada Ludnościowa, R. Rauziński, T. Sołdra-Gwizdź (red.). Warszawa: 15-26.

- Olechnicka A., Płoszaj A., 2010, *Sieci współpracy receptą na innowacyjność regionu?* [w:] *Europejskie wyzwania dla Polski i jej regionów*, A. Tucholska (red.). MRR, Warszawa: 200-214.
- Pike A., Dawley S., Tomaney J., 2010, *Resilience, Adaptation and Adaptability*. Cambridge Journal of Regions, Economy and Society, 3(1): 59-70.
- Pleśniak A., 2014, *Konsekwencje przemian demograficznych w świetle adekwatności i stabilności systemów emerytalnych*, [w:] *Polityka społeczna wobec przemian demograficznych*, A. Rączaszek, W. Koczur (red.). Studia Ekonomiczne, 167, Wyd. UE w Katowicach, Katowice: 43-53.
- Porter M. E., 1998, *Clusters and the New Economics of Competition*. Harvard Business Review, t. 76, nr 6: 77-90.
- Portes A., Landolt P., 1996, *The Downside of Social Capital*. American Prospect, 26: 18-22.
- Psenka T., 2008, *Dialnice a regionalny rozwój?* Geographia Cassoviensis II, 1, 1281131.
- Ptak A., 2015, *Lokalna społeczność w procesie tworzenia funduszu sołeckiego*. Studia Regionalne i Lokalne, 1 (59): 138-153.
- Putnam R. D., 2001, *Bowling Alone: The Collapse and Revival of American Community*. Simon and Schuster.
- Putnam R. D., Leonardi R., Nanetti R. Y., 1994, *Making Democracy Work: Civic Traditions in Modern Italy*. Princeton University Press.
- Rauhut D., 2017, *Polycentricity – One Concept or Many?* European Planning Studies, 25, 2: 332-348.
- Richling A., Dąbrowski A., 1995, *Mapa typów krajobrazu naturalnego [skala 1:1 500 000]*, [w:] *Atlas Rzeczypospolitej Polskiej*. Główny Geodeta Kraju, IGiPZ PAN, plansza 53.1, Warszawa.
- Rietveld P., Vickerman R., 2004, *Transport in Regional Science: The Death of Distance Is Premature*. Papers in Regional Science, 83, 2291248.
- Rodriguez-Pose A., Fratesi U., 2004, *Between Development and Social Policies: The Impact of European Structural Funds in Objective 1 Regions*. Regional Studies, 38 (1): 97-113.
- Rodríguez-Pose A., Garcilazo E., 2015, *Quality of Government and the Returns of Investment: Examining the Impact of Cohesion Expenditure in European Regions*. Regional Studies, 49(8): 1274-1290.
- Rodzina 500+ a sytuacja kobiet na rynku pracy, 2017, Instytut Badań Strukturalnych, [<http://ibs.org.pl/events/rodzina-500-a-sytuacja-kobiet-na-ryнку-pracy/>]; dostęp: 22.11.2018].
- Rosik P., Komornicki T., Kowalczyk K., Szejgiec B., 2014, *Inwestycje i działania konieczne do podjęcia przez Polskę w celu wdrożenia korytarza sieci bazowej TEN-T Bałtyk-Adriatyk na terytorium Polski – w ujęciu krajowym i wojewódzkim, w średnim oraz długim horyzoncie czasowym (do i po 2020 r.)*. Raport końcowy, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, Warszawa.

- Rosik P., Stępnia M., Komornicki T., 2015, *The Decade of the Big Push to Roads in Poland: Impact on Improvement in Accessibility and Territorial Cohesion from a Policy Perspective I*. Transport Policy, 37, 1 134114.
- Rosik P., Pomianowski W., Goliszek S., Stępnia M., Kowalczyk K., Guzik R., Kołoś A., Komornicki T., 2017, *Multimodalna dostępność transportem publicznym w Polsce*. Prace Geograficzne 258, IGiPZ PAN, Warszawa.
- Rutten R., Boekema F. (red.), 2007, *The Learning Region: Foundations, State-of-the-art, Future*. Edward Elgar, Cheltenham.
- Sakson B., 2001, *Wpływ 'niewidzialnych' migracji zagranicznych lat osiemdziesiątych na struktury demograficzne Polski*. Monografie i Opracowania, 481, SGH, Warszawa.
- Sawicka B., 2010, *Problemy monitorowania efektywności funkcjonowania przedsiębiorstw wodno-kanalizacyjnych*. Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu, 31: 21-30.
- Shirley M. M., 2005, *Institutions and Development*. In *Handbook of New Institutional Economics*. Springer, Boston, MA: 611-638.
- Simmie J., Martin R., 2010, *The Economic Resilience of Regions: towards an Evolutionary Approach*. Cambridge Journal of Regions, Economy and Society, 3(1): 27-43.
- Skorobogatova O., Kuzmina-Merlino I., 2017, *Transport Infrastructure Development Performance*. Procedia Engineering, 178 92017) 3191329.
- Smętkowski M., 2000, *Przedsiębiorstwo zagraniczne w otoczeniu lokalnym*. Studia Regionalne i Lokalne, nr 4(4): 87-103.
- Smętkowski M., 2007, *Delimitacja obszarów metropolitalnych – nowe spojrzenie*, [w:] *Rozwój, region, przestrzeń*, G. Gorzelak, A. Tucholska (red.). MRR, EUROREG, Warszawa: 215-233.
- Smętkowski M., 2013, *Rozwój regionów i polityka regionalna w krajach Europy Środkowo-Wschodniej w okresie transformacji i globalizacji*. Wyd. Naukowe Scholar, Warszawa.
- Smętkowski M., współpraca: Płoszaj A., Rok J., 2016, *Lokalna koncentracja deprecjacji w Polsce*. Raporty i analizy, EUROREG, 8.
- Smętkowski M., Płoszaj A., Rok J., Celińska-Janowicz D., Herbst M., 2017, *Deprywacja społeczno-ekonomiczna w skali mikro w Polsce: badania pilotażowe w powiecie sandomierskim*. Raporty i analizy EUROREG, 9.
- Sobczyk A., 2012, *Wpływ zmian demograficznych na stan finansów gminnych na przykładzie Szczecina oraz gmin powiatu polickiego*. Zeszyty Naukowe SGGW, Warszawa, 99: 215-227.
- SRTM Documentation*, 2003, U.S. Geological Survey, EROS Data Center, Sioux Falls.
- Starkel L., Kundzewicz Z. W., 2008, *Konsekwencje zmian klimatycznych dla przemian w zagospodarowaniu przestrzeni kraju – rekomendacje dla KPZK*, [w:] *Ekspertyzy do Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2008-2033*, K. Saganowski, M. Zagrzejska-Fiedorowicz, P. Żuber (red.). T. IV, MRR, Warszawa: 65-94.

- Stastna M., Vaishar A., 2017, *The Relationship between Public Transport and Progressive Development of Rural Areas*. Land Use Policy, 67, 1071114.
- Stevens S. S., 1946, *On the Theory of Scales of Measurement*. Science, t. 103, nr 2684: 677-680.
- Strawiński P., 2007, *Changes in Return to Higher Education in Poland 1998-2004*. MPRA Paper, (5185).
- System Informacji Przestrzennej o Mokradlach Polski*, 2006, Instytut Melioracji Użytków Zielonych, Falenty, opracowany przez zespół: H. Piórkowski, Z. Oświęcimska-Piasno (kier.), M. Rycharski, M. Szewczyk.
- Szlachta J., 1984, *Wschodnie tereny przygraniczne jako obszar problemowy*. Gosp. Plan.: 12.
- Szulc H., 1995, *Morfogeneza osiedli wiejskich w Polsce*. Prace Geograficzne, 163, IGiPZ PAN, Warszawa.
- Śleszyński P., 1997, *Z badań nad fizjonomią środowiska przyrodniczego*. Prace i Studia Geograficzne, 21, WGiSR, UW: 255-297.
- Śleszyński P., 2006, *Przemiany osadnicze i demograficzne Podzdzia w okresie transformacji i ich znaczenie dla środowiska przyrodniczego*, [w:] *Regionalne studia ekologiczno-krajobrazowe*, A. Richling et al. (red.). Cz.2. 3. Człowiek i krajobraz - ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego, Problemy Ekologii Krajobrazu, 16/2, WGiSR UW, IG AŚ, PAEK, Warszawa: 75-88.
- Śleszyński P., 2007, *Ocena atrakcyjności wizualnej mezoregionów Polski*, [w:] *Znaczenie badań krajobrazowych dla zrównoważonego rozwoju. Profesorowi Andrzejowi Richlingowi w 70. rocznicę urodzin i 45-lecie pracy naukowej*. WGiSR, UW, Warszawa: 697-714.
- Śleszyński P., 2009, *Wykorzystanie danych georadarowych SRTM-3 w analizie zróżnicowania ukształtowania terenu Polski*. Polski Przegląd Kartograficzny, 41, 3: 237-252.
- Śleszyński P., 2011, *Oszacowanie rzeczywistej liczby ludności gmin województwa mazowieckiego z wykorzystaniem danych ZUS*. Studia Demograficzne, 2(160): 35-57.
- Śleszyński P., 2012, *Warszawa i Obszar Metropolitalny Warszawy a rozwój Mazowsza*. Trendy Rozwojowe Mazowsza, 8, Mazowieckie Biuro Planowania Regionalnego, Warszawa.
- Śleszyński P., 2013a, *Prawidłowości zróżnicowań przestrzennych emigracji zagranicznej z Polski po 1989 r.* Studia Migracyjne-Przegląd Polonijny, 39, 3: 37-62.
- Śleszyński P., 2013b, *Propozycja kompleksowej koncepcji wskaźników zagospodarowania i ład u przestrzennego*, [w:] *Wskaźniki zagospodarowania i ład u przestrzennego w gminach*, P. Śleszyński (red.). Biuletyn KPZK PAN, z. 252: 176-232.
- Śleszyński P., 2014, *Przemiany społeczno-demograficzne województwa mazowieckiego w latach 1990-2030*. Trendy Rozwojowe Mazowsza, 15, Mazowieckie Biuro Planowania Regionalnego, Warszawa.

- Śleszyński P., 2015a, *Expected Traffic Speed in Poland Using Corine Land Cover, SRTM-3 and Detailed Population Places Data*. Journal of Maps, 11, 2: 245-254.
- Śleszyński P., 2015b, *Mapa krajobrazu kulturowego Polski w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju 2030*. Prace Komisji Krajobrazu Kulturowego, 27: 45-61.
- Śleszyński P., 2016, *A Synthetic Index of the Spatio-temporal Accessibility of Communes in Poland*. Geographia Polonica, 89, 4: 567-574.
- Śleszyński P., 2017, *Wyznaczenie i typologia miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze*. Przegląd Geograficzny, 89, 4: 565-593.
- Śleszyński P., 2018a, *Identyfikacja i ocena procesów demograficznych w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem wsi*. Wieś i Rolnictwo, 3: 35-67.
- Śleszyński P., 2018b, *Demograficzne wyzwania rozwoju regionalnego Polski*. Studia KPZK PAN, t. CLXXXIII: 225-247.
- Śleszyński P., 2020, *Koncepcja nowego wskaźnika atrakcyjności migracyjnej i jego zastosowania*, Czasopismo Geograficzne, 91, 1-2, s. 37-58..
- Śleszyński P., Sudra P., 2019, *Zastosowanie metody minimalnego drzewa rozpinającego (najkrótszego dendrytu) w ocenie efektywności i spójności sieci osadniczej województwa mazowieckiego*. Przegląd Geograficzny, 91, 2: 61-80.
- Śleszyński P., Bański J., Degórski M., Komornicki T., 2017a, *Delimitacja Obszarów Strategicznej Interwencji państwa: obszarów wzrostu i obszarów problemowych*. Prace Geograficzne IGiPZ PAN, 260, Warszawa.
- Śleszyński P., Bański J., Degórski M., Komornicki T., 2017b, *Delimitation of Problem Areas in Poland*. Geographia Polonica, 90, 2: 131-138.
- Śleszyński P., Deręgowska A., Kubiak Ł., Sudra P., Zielińska B., 2018a, *Analiza stanu i uwarunkowań prac planistycznych w gminach w 2017 roku*. IGiPZ PAN, na zlecenie Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju, Warszawa.
- Śleszyński P., Komornicki T., Rosik P., Duma P., Goliszek S., Kubiak Ł., Wiśniewski R., Guzik R., Fiedel Ł., Kocaj A., Kołoś A., Wiedermann K., 2019, *Relacje funkcjonalno-przestrzenne między ośrodkami miejskimi i ich otoczeniem. Raport Syntetyczny*. Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, Gdańsk.
- Świątek D., Czapiński K., Komornicki T., 2013, *Services of General Interests in Mazowsze Region. Abbreviation of ESPON SeGI Case Study Report - Europa XXI*. IGiPZ PAN, Warszawa: 178-203.
- Tosun J., 2014, *Absorption of Regional Funds: A Comparative Analysis*. JCMS: Journal of Common Market Studies, 52(2): 371-387.
- Trafiałek E., 2006, *Wykluczenie społeczne ludzi starych. Źródła, skutki, perspektywy na przyszłość*, [w:] *Starość i starzenie się jako doświadczenie jednostek i zbiorowości ludzkich*, J. T. Kowalewski, P. Szukalski (red.). Wyd. UŁ, Łódź.
- Umiński S., 2006, *Zdolność do konkurowania: eksport polskich województw w latach (1995)-(2006)*, [w:] *Lokalizacja przemysłu a konkurencyjność polskich regionów: (w kontekście integracji europejskiej)*, A. Zielińska-Głębocka (red.). Wyd. Uniwersytetu Gdańskiego Gdańsk.

- Umiński S., 2012, *Rozważania nad naturą, przyczynami oraz konkurencyjnością działalności eksportowej w ujęciu regionalnym dla Polski*. Wyd. Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk.
- Urry J., 2007, *Spojrzenie turysty*. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa.
- Ustawa z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, Dz.U. z 2003 r. nr 80, poz. 717.
- Vickerman R. W., 1995, *Regional Impacts of Trans-European Networks*. Annals of Regional Science, 29: 237-254.
- Wegener M., Korcelli P., Komornicki T., 2005, *Spatial Impacts of the Trans-European Networks for the New EU Member States*. Europa XXI, z. 13, *New Spatial Relations in New Europe*, T. Komornicki, K. Ł.Czapiewski (red.). IGiPZ PAN, PTG, Warszawa.
- Węclawowicz G., Bański J., Degórski M., Komornicki T., Korcelli P., Śleszyński P., 2006, *Przestrzenne zagospodarowanie Polski na początku XXI wieku*. Monografie, 6, IGiPZ PAN, Warszawa.
- Wieruszewska W., 1992, *Odnowa wsi. Między mitem a nadzieją*. IRWiR PAN, Warszawa.
- Więckowski M., 2010, *Turystyka na obszarach przygranicznych Polski*. 'Prace Geograficzne', 224, IGiPZ PAN, Warszawa.
- Więckowski 2014, *Przestrzeń turystyczna. Próba nowego spojrzenia*. Turyzm, 24,1: 17-24.
- Więckowski M., Michniak D., Bednarek-Szczepańska M., Chrenka B., Ira V., Komornicki T., Rosik P., Stępnik M., Szekely V., Śleszyński P., Świątek D., Wiśniewski R., 2012, *Pogranicze polsko-słowackie. Dostępność transportowa a turystyka*. IGiPZ PAN; Geografický ustav Slovenska akademie vied, Warszawa-Bratysława.
- Włodarczyk B., 2009, *Przestrzeń turystyczna. Istota, koncepcje, determinanty rozwoju*. Wyd. UŁ, Łódź.
- Zaucha J., Brodzicki T., Ciołek D., Komornicki T., Mogiła Z., Szlachta J., Zaleski J., 2015, *Terytorialny wymiar wzrostu i rozwoju*. Difin, Warszawa.
- Zieliński P., 2012, *Demograficzne uwarunkowania systemu emerytalnego w Polsce*, [w:] *Demograficzne uwarunkowania rozwoju gospodarczego*, A. Rączaszek. Studia Ekonomiczne, Wyd. UE w Katowicach, Katowice: 33-49.
- Zioło Z., 2015, *Przedsiębiorczość jako czynnik rozwoju społeczno-gospodarczego układów przestrzennych*. Przedsiębiorczość – Edukacja, 11; [<https://doi.org/10.24917/2728>].
- Żółtak T., 2015, *Statystyczne modelowanie wskaźników edukacyjnej wartości dodanej – podsumowanie polskich doświadczeń 2005-2015*, Instytut Badań Edukacyjnych, Warszawa.